

του πρόθυμου υπηρέτη,
 μες στην καρδιά τους νοιάζονται μονάχα
 για τον εαυτό τους,
 και κάνοντας πως τάχατε προσφέρουν
 σπουδαίες υπηρεσίες του αφεντικού τους,
 προκόβουν απ' αυτόν,
 και άμα φοδράρουνε καλά τα πανωφόρια τους,
 γίνονται πια και οι ίδιοι αφεντικά.
 Αυτοί οι λεβέντες έχουν κάτι μέσα τους.
 Και σαν αυτούς θέλω να 'μαι κι εγώ.
 Γιατί όπως ξέρω πως εσύ, κύριέ μου,
 λέγεσαι Ροδερίκος,
 άλλο τόσο είναι βέβαιο πως αν ήμουν
 εγώ ο Οθέλλος, δε θα 'μουν ο Ιάγος.
 Αν τον υπηρετώ, το κάνω θέλοντας
 να υπηρετήσω μόνο τον εαυτό μου.
 Ο Θεός το ξέρει, όχι από αγάπη ή χρέος
 δέγνομαι έτσι, μονάχα για να φτάσω
 τους δικούς μου σκοπούς.
 Γιατί αν καμιά φορά το φέρσιμό μου
 φανερώσει πως είναι
 και τι θέλει η καρδιά μου με ό,τι κάνω,
 τότε θα την κρεμάσω στο μανίκι μου
 να την σαμπούν οι κάργιες.
 Δεν είμαι αυτός που βλέπεεις.

ΡΟΔΕΡ. Πρέπει να έχει

μεγάλη τύχη αυτός ο χοντροχειλής
 αν πετύχει ως το τέλος με όσα κάνει.
 Ξεσήκωσε εναντίον του τον πατέρα της,
 πάρε τον Μάυρο από κοντά, φαρμάκωσε

ΙΑΓΟΣ

την ευτυχία του, φώναξέ το σε όλους
 τους δρόμους, κάνε να αγριέψουν οι δικοί της
 και μολονότι ζει
 κάτω από λυόλαμπρο ουρανό, εσύ φρόντισε
 να τον κεντούνε σκνίπες και κουνούτια.
 Όσο μεγάλη αν είναι η ευτυχία του,
 ρίχνε της μέσα τόσες στενοχώριες,
 ώστε να ξεθωριάσει.

ΡΟΔΕΡ. Αυτό είν' το σπίτι του πατέρα της.
 Θα τον φωνάξω.

ΙΑΓΟΣ Βγάλε μια στριγκιά
 τρομαγμένη φωνή,
 όπως όταν ξεσπάει στην ξεγνοιασιά της νύχτας,
 σε πολυάνθρωπη πόλη, πυρκαγιά.

ΡΟΔΕΡ. Έι, Βραβάντιε! Σινιόρ Βραβάντιε! Ξύπνα!
 ΙΑΓΟΣ Έι, Ξύπνα, Βραβάντιε! Κλέφτες!
 Κλέφτες! Κλέφτες! Το νου σου

στο σπίτι σου, στην κόρη σου, στα χρήματά σου!
 Βραβάντιε, κλέφτες! Κλέφτες!

(Ο ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ παρουσιάζεται ψηλά σ' ένα παράθυρο.)

ΒΡΑΒ. Ε, τι είναι αυτό το τρομερό ξεσήκωμα; Τι τρέχει;
 ΡΟΔΕΡ. Είναι, άρχοντά μου, όλοι οι δικοί σου σπίτι;
 ΙΑΓΟΣ Είναι κλειστές όλες σου οι πόρτες;
 ΒΡΑΒ. Πώς; Γιατί με ρωτάτε;

ΙΑΓΟΣ Για το Θεό, κύριέ μου, σε έχουν κλέψει.

Σε ντροπιάζουν! Τσακίζουν την καρδιά σου!
 Σου πήραν το μασό από την φυγή σου.
 Τώρα, αυτή τη στιγμή,
 ένα γέφυκο μαύρο κριάρι βρίσκεται

- [με την άσπρη σου αρνάδα. Σήκω! Σήκω!
 Ξύπνα με τις καμπάνες
 τους κοιμισμένους πολίτες· αλλιώς
 θε να σε κάνει ο διάβολος παππού.
 Σήκω, σήκω λουπόν!
 Μην τρελαθήκατε;
 Καλέ μου αφέντη, δε γνωρίζεις τη φωνή μου;
 Όχι, ποιος είσαι;
 Με λένε Ροδερίκο.
 Ακόμα πιο δυσάρεστος. Σου ζήτησα
 να μη ζυγώνεις πια γύρω απ' το σπίτι μου.
 Σου το είπα καθαρά
 πως δεν είναι για σένα το κορίτσι μου.
 Και εσύ, σαν μανιασμένος,
 χορτάτος απ' το δείπνο σου, γεμάτος
 από βαριά πιτά,
 έρχεσαι τώρα εδώ, χωρίς ντροπή,
 να με ταράξεις.
 Άκουσε, άρχοντά μου -
 Όμως να ξέρεις πως η θέλησή μου
 και η θέση που έχω μπορούν να σε κάνουν
 να μετανοιώσεις.
 Άκουσε, κοριέ μου -
 Γιατί μου λες πως μ' έκλεψαν;
 Εδώ είναι Βενετία· και ούτε το σπίτι μου
 είναι καμιά παράγκα έξω απ' την πόλη.
 Σεβαστέ μου Βραβάντιε,
 με άδολη και απονήρευτη καρδιά
 ήρθα να σου μιλήσω.
 Μα το Χριστό, άρχοντά μου, είσαι από κείνους

- που δεν ακούνε ούτε το Θεό, σαν τους προστά-
 ζει ο διάβολος. Επειδή ήρθαμε εδώ να σου φα-
 νούμε χρήσιμοι, εσύ θαφρείς πως είμαστε κακοί.
 άνθρωποι· και θες ν' αφήσεις την κόρη σου να
 σμίξει μ' ένα άτι της Αραπιάς· ν' αποχτήσεις αγ-
 γόνια που να σου χλωμντρούν· να έχεις άλογα
 για ξαδέρφους και φοράδες για ανιψιές.
 Ποιος ελεεινός θεωπιείχτης είσαι εσύ, που μιλάς
 έτσι;
 Είμαι ένας άνθρωπος, κύριε, που ήρθα για να σου
 πω πως, τούτη δα την ώρα, η κόρη σου και ο
 Μισύρος παρασταίνουν το ζώο με τις δυο πλάτες.
 Είσαι αχρείος.
 Είσαι - γερυσιαστής.
 Θα δώσεις γι' αυτό λόγο, Ροδερίκο:
 Εσένα σε γνωρίζω.
 Είμαι πρόθυμος
 να δώσω λόγο για ό,τι θέλεις, κύριε.
 Όμως, παρακαλώ:
 Αν με το θέλημά σου και τη γνώμη σου
 (καθώς πάω να πιστέψω) η ωραία σου κόρη
 έφυγε τέτοιαν ώρα, μες στη νύχτα,
 οδηγημένη από έναν που δεν ήτανε
 τίποτα περισσότερο ή λιγότερο
 παρά ένας πληρωμένος γονδολιέρης,
 και πήγε να δοθεί
 στ' άγκια αγκαλιάσματα ενός λόγνου Αράπη -
 λέω, αν αυτό το ξέρεις και το θέλεις,
 τότε το ομολογώμε πως σου κάναμε
 απόκοτη και ανόσια προσβολή.

Μα αν δεν το ξέρεις, πρέπει να σου πούμε ότι μας αδικείς με όσα μας είπες.

Να μην το φανταστείς πως, λημονώντας τους καλούς τρόπους, θα ερχόμαστε εδώ να παίζουμε, ποτέ, και να αφηγήσουμε το σεβαστό σου πρόσωπο.

Η κόρη σου, αν δεν έχει την άδειά σου, το ξαναλέω, έχει βαριά αμαρτήρει

θυσιάζοντας χρέος *επιταγόμενός σου*

κι ομορφάδα και πνεύμα και ευτυχία σ' έναν αλήτη αλλόφυλο *υπεύθυνος σπαιζος* που τριγυρνάει από τόπο σε τόπο.

Πήγαινε ευθός να δεις, και άμα τη βρεις στην κάμαρά της, ή αλλού μες στο σπίτι σου, κάνε να πέσει απάνω μου του νόμου η δικαιοσύνη, που ήρθα

να σε γελάσω εδώ με τέτοιον τρόπο.

Ε, ανάψτε φως! Δώστε μου ένα κερί!

Ξυπνήστε τους ανθρώπους μου!

Αυτή η ιστορία μοιάζει πολύ με το όνειρό μου, και με πλακώνει κιόλας ένας φόβος μην είναι αλήθεια! Ανάψτε φως, προστάζω, ανάψτε φως!

(Φεύγει από το παράθυρο.)

ΙΑΓΟΣ

Τώρα σου αφήνω γεια.

Εγώ πρέπει να φύγω.

Δε θα 'τανε σωστό, και ούτε συμφέρει στη θέση μου, να βγω στο δικαστήριο κατηγορος του Ουέλλου.

Γιατί μ' όλο που ετούτη η ιστορία θα του κοστίζει κάποια, χωρίς άλλο,

αυστηρή παρατήρηση, το κράτος

δεν μπορεί χωρίς κίνδυνο

να τον απομακρύνει. Τον χρειάζονται

στον πόλεμο που ανοίγουν με την Κύπρο·

και άλλον δεν έχουν του αναστήματός του

να βγάλει πέρα αυτή την εκστρατεία.

Γι' αυτό λοιπόν, μ' όλο που τον μισώ

πότερο κι απ' την κόλαση,

η ανάγκη της ζωής με υποχρεώνει

να κρατώ, για την ώρα,

τη σημαία και την όψη μιας αγάπης

που βέβαια δεν υπάρχει.

Για να τον βρούνε πιο σίγουρα, οδήγησε

εκείνους που θα βγουν να τον ζητήσουν

στο στρατηγείο. Εκεί θα είμαι και εγώ.

Σου αφήνω γεια.

(Ο ΙΑΓΟΣ φεύγει. Ερχεται ο ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ ακολουθούμενος από ΥΠΗΡΕΤΕΣ που κρατούν αναμμένους δαυλούς.)

ΒΡΑΒ.

Αλίμονο, είναι αλήθεια! Η κόρη μου έφυγε·

και ό,τι απομένει τώρα απ' τη ζωή μου

θα είναι πίκρα μονάχα και ντροπή.

Μα πες μου, Ροδερίκο, πού την είδες;

Ω, δύστυχο κορίτσι! Με τον Μαύρο, |

δεν είπες; Αχ, ποιος θα ήθελε

να είναι πατέρας πια! - Μα εσύ πώς το ήξερες πώς ήτανε μ' αυτήν;

Αφάνταστη ατιμία! Τι σου είπε εσένα; - Φέρτε εδώ κι άλλα φώτα!

Κράξτε νά 'ρθουν εδώ όλους τους δικούς μου!
Έχουνε κιόλα παντρευτεί, νομίζεις;

ΡΟΔΕΡ.
ΒΡΑΒ.

Έτσι νομίζω.
Ω, Θεέ μου, πώς έφυγε απ' το σπίτι;
Ω, προδοσία από το ίδιο το αίμα μου! Κανένας
να μην πιστεύει πια πατέρα το κορίτσι του
από όσα μόνο βλέπει!

Δεν είναι αλήθεια πως υπάρχουν μάγια
που κανένας μπορεί να ξεπλανήσει
με αυτά την παρθενιά της νιότης;
Δε διάβασες ποτέ σου, Ροδερίκο,
γι' αυτό το πράγμα;

ΡΟΔΕΡ.
ΒΡΑΒ.

Μάλιστα, άρχοντά μου.
Κράξτε τον αδερφό μου. —

Αχ, να την είχες πάρει εσύ! — Να τρέξουν
άλλοι από δω κι άλλοι από κει! —
Άραγε πού μπορούμε να την πιάσουμε
με τον Μαύρο;

ΡΟΔΕΡ.

Φαντάζομαι, άρχοντά μου,
πως θα τον βρούμε, αν θελήσεις να πάρεις
μια καλή συνοδεία
από οπλισμένους και να 'ρθεις μαζί μου.

ΒΡΑΒ.

Παρακαλώ, ας πηγαίνουμε!
Θα ψάξω όλα τα σπίτια στην ανάγκη
θα προστάξω ν' ανοίξουν.
Εμπρός, πάρτε όπλα κι ας έρθουν μαζί μας
κάμποσοι νυχτοφύλακες! Εμπρός,
καλέ μου Ροδερίκο,
και θα σε ευχαριστήσω για τους κόπους σου.

(Φεύγουν.)

ΣΚΗΝΗ 2η

Σ' έναν άλλο δρόμο της Βενετίας.

(Μπαίνουν ο ΘΘΕΛΛΟΣ, ο ΙΑΓΟΣ και διάφοροι ΥΠΗΡΕΤΕΣ
με αναμμένους δαυλούς.)

ΙΑΓΟΣ Μ' όλο που έχω στον πόλεμο σκοτώσει
πολλές φορές ανθρώπους,
δε δέχεται ποτέ η συνειδήσή μου
τον προμελετημένο φόνο. Λείπει
από μένα η κακία που θα χρειαζόταν
για τους σκοπούς μου. Ίσως δέκα φορές
μου ήθε να του καρφώσω τη λεπίδα
μες στα πλευρά.

ΘΘΕΛ.
ΙΑΓΟΣ

Πιο καλά που δεν το έκανες.
Μα αυτός καθόταν κι έλεγε
για σένα όλη την ώρα τόσο πρόστυχα,
τόσο προσβλητικά για την τιμή σου λόγω,
που η λιγιστή χριστιανισσύνη που έχω
με δυσκολία μου κράτησε το χέρι
να μην το κάνω. Ωστόσο, πες μου, κύριε,
έχεις αλήθεια κιόλα παντρευτεί;
Γιατί τον εξοχότατο, να ξέρεις,

τον αγαπάει ο κόσμος· και η φωνή του
βαραίνει πιο πολύ κι από του Δόγγι.
Θα σας χωρίσει, ή καν θα σας παιδέψει
με όλες τις στενοχώριες και τα εμπόδια
που θα δώσουν δικαίωμα

στη δύναμή του οι νόμοι να σας φέρει.
Ας κάνει την κακία του. Οι υπηρέσιες

ΚΑΣΣ. Δε σε καταλαβαίνω.

ΙΑΓΟΣ Να, παντρεύτηκε.

Με ποια;

(Ξαναρχεται ο ΘΘΕΛΛΟΣ.)

ΙΑΓΟΣ Με την -

ΚΑΣΣ. Λοιπόν, θα πάμε, στρατηγέ;

ΘΘΕΛ. Είμαι έτοιμος.

ΚΑΣΣ. Για κοίτα! Έρχονται κι άλλοι.

ΙΑΓΟΣ Είναι ο Βραβάντιος. Στρατηγέ μου, πρόσεξε!

Έρχεται με κακούς σκοπούς.

(Μπαίνουν ο ΒΡΑΒΑΝΤΙΟΣ, ο ΡΟΔΕΡΙΚΟΣ και άλλα πρόσωπα που κρατούν δαυλους και όπλα.)

ΘΘΕΛ. Ε, εσείς! Σταθείτε εκεί!

ΡΟΔΕΡ. Άρχοντά μου, είναι ο Μαύρος.

ΒΡΑΒ. Κάτω ο κλέφτης!

(Ξεσπαθώνουν κι από τις δυο μεριές.)

ΙΑΓΟΣ Εσύ 'σαι, Ροδερίκο; Έλα, κύριε,

εδώ είμαι εγώ για σένα.

ΘΘΕΛ. Βάλτε μέσα

τα λαμπερά σπαθιά σας,

μην τα σκουριάσει η υγρασία της νύχτας!

Άρχοντά μου, τα χρόνια σου

έχουν πώτερη δύναμη για μένα

απ' τα όπλα σου.

ΒΡΑΒ. Άθλιε κλέφτη, πού είν' η κόρη μου;

Της έχεις κάνει μάγια, θεοκατάρτατε.

Γιατί μια νέα κοπέλα,

τόσο απαλή και ωραία κι ευτυχημένη,

που ποτέ της δε θέλησε ν' ακούσει
για παντρεία, και αρνήθηκε

τους πιο χαριτωμένους και πιο πλούσιους
γαμπρούς μέσα στον τόπο -

θα ρωτήσω τον κάθε λογικό άνθρωπο -
αν δεν την είχαν αποδέσει με γιγέματα,

θα μπορούσε να φύγει από το σπίτι,

αψηφώντας του κόσμου το αναγέλασμα,

για να βρει καταφύγιο

μες στην ασβολερή αγκαλιά ενός πλάσματος

σαν κι εσένα, που φάβο μπορεί μόνο

να δώσει και όχι τη χαρά; Ας το κρίνει

ο κόσμος αν δεν είναι φανερό

πως έχεις εφαρμόσει στο παιδί μου

τις τέχνες του Διαβόλου,

για να πλανήσεις τα απαλά της νιάτα

με μέταλλα ή βοτάνια

που αδιονατίζουν την φυγή του ανθρώπου.

Το πράγμα θα το φέρω στην ανάκριση,

τι είναι έγκλημα ολοφάνερο

για τον καθέναν που μπορεί να κρίνει.

Γι' αυτό σε φυλακίζω

και σε κατηγορώ για εγκληματία,

γι' άνθρωπο που εφαρμόζει εμποδισμένες

και παράνομες τέχνες.

Πιάστε τον' και αν αντισταθεί, αναγκάστε τον

με κίνδυνο της ζωής του.

ΘΘΕΛ. Κάτω τα χέρια, κι οι δικοί μου κι οι άλλοι!

Αν ήτανε στο ρόλο μου

να χτυπηθώ, δε θα χρειαζόμουν, βέβαια,

υποβολέα. Ώστε πού θες να πιάω,
να αποκριθώ σε όσα λες εναντίον μου;
ΒΡΑΒ. Στη φυλακή, ώσπου να πάρει το δρόμο της
η υπόθεσή, και σε καλέσει ο νόμος
να δώσεις λόγο.

ΟΘΕΛ. Αν δεχτώ να το κάνω,
πώς θα το άκουγε αυτό το πράγμα ο Δόγης,
που τούτ' οι αποσταλμένοι του
ήρθαν να με καλέσουν από μέρους του
για μια σπουδαία υπόθεση του κράτους;
ΛΕΙΟΜ. Ναι, έτσι είναι, κύριέ μου:
Ο Δόγης έχει συμβούλιο και πρόσταξε
να ειδοποιηθεί και η χάρη σου.

ΒΡΑΒ. Πώς είπες;
Συμβούλιο τέτοιαν ώρα, μες στη νύχτα!
Πάρτε τον από δω! Η υπόθεσή μου
δεν είναι για το τίποτε.

Ο Δόγης ο ίδιος και οι συνάδελφοί μου
της Γερουσίας θα νιώσουν
τούτη την προσβολή που μου έχει γίνει
σάμπως να ήταν δική τους.
Γιατί αν μείνει ατιμώρητη στη χώρα μας
μια τέτοια πράξη, τότε οι κυβερνήτες μας
θα καταντήσουν άπιστοι και σκλάβοι.

(Φεύγουν όλοι.)

ΣΚΗΝΗ 3η

Αίθουσα του συμβουλίου.

(Ο ΔΟΓΗΣ και οι ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΕΣ του κάθονται γύρω
σ' ένα τραπέζι. Διάφοροι ΛΕΙΟΜΑΤΙΚΟΙ τούς παραστέκουν.)

ΔΟΓΗΣ Τα μηνύματα αυτά δε συμφωνούνε
αρχικά μεταξύ τους.

Α' ΓΕΡ. Όστε κανένας να τους δώσει πίστη.
Πράγματι, παρουσιάζουν διαφορές.
Εμένα, λόγου χάρη,

μου γράφουν για εκατόν εφτά γαλιέρες.
Και εμένα για εκατόν σαράντα.

Εμένα
μου γράφουν για διακόσιες.

Ωστόσο, κι αν διαφέρουν οι αριθμοί,
όπως γίνεται πάντα όταν στηρίζονται
σε αβέβαια συμπεράσματα,
όλες μαζί οι πληροφορίες μας συμφωνούν
πως μια τούρκικη αρμάδα

έχει κάνει πανιά κατά την Κύπρο.

Ναι, αυτό είναι λογικό.
Τον αριθμόν τα λάθη δεν μπορούνε
να μας δώσουν ασφάλεια· μόνο βλέπω
τα βεβαιωμένα πράγματα με φόβο.

ΕΝΑΣ ΝΑΥΤΗΣ (Από μέσα.)

Ακούστε, ακούστε, ακούστε!

ΕΝΑΣ ΛΕΙΟΜΑΤ. Ένας μαντατοφόρος απ' το στόλο.

(Μπαίνει ένας ΝΑΥΤΗΣ.)

(Στον ΒΡΑΒΑΝΤΙΟ.)

Α, δε σε είδα, άρχοντά μου, καλώς ήρθες. Απόψε είχαμε ανάγκη απ' τη βοήθειά σου και την καλή σου γνώμη.
Και εγώ από τη δική σας. —
Παρακαλώ, ας με συμπαθήσει η χάρη σου, ευγενική μου κύριε: Ούτε η θέση μου ούτε οι δουλειές του κράτους δε με κάνουν να σηκωθώ απ' το στρώμα μου· ούτ' είν' η έγνοια για τα κονά που με κρατά τούτη την ώρα. Γιατί ο δικός μου ο πάνος πλημμυράει και έχει κοιρέψει τόσο την καρδιά μου, που σκεπάζει και πνίγει όλες τις άλλες στενοχώριες μέσα μου, και μένει πάντα ο ίδιος.

ΔΟΥΓΗΣ

Μια τι τρέχει;

ΒΡΑΒ.

Η κόρη μου, αχ, η κόρη μου!

ΔΟΥΓΗΣ

Τι! Πέθανε;

ΒΡΑΒ.

Ναι, πέθανε για μένα: Την ατίμασαν, την πλάνεσαν, την κλέψαν, την κατάστρεψαν με μάγια και με φίλτρα αγροασμένα απ' του Διαβόλου τα όργανα.

Γιατί ένα τέτοιο πλάσμα, όπως αυτή, που δεν είναι βλαμμένο, ούτε τυφλό, ούτε με σαλεμένο το μυαλό του, δεν μπορούσε ποτέ να πλανηθεί σ' ένα τέτοιο σημείο

χωρίς να του έχουν καμωμένα μάγια. Όποιος κι αν είναι ο αχρείος

ΔΟΥΓΗΣ

που μ' έναν τέτοιο άνομο τρόπο μπόρεσε να στερήσει την κόρη σου απ' το νου της κι εσένα από την κόρη σου, εσύ ο ίδιος θα πάρεις να διαβάσεις, μες στο θανατερό βιβλίο του νόμου, και θα εφαρμόσεις το σκληρό του γράμμα όπως εσύ νομίσεις, κι αν ακόμα ο φταίχτης ήταν ο δικός μου ο γιος.

ΒΡΑΒ.

Με ευγνωμοσύνη προσκυνώ τη χάρη σου. Ίδού: Ο φταίχτης είναι αυτός ο Μαύρος, που, ως φαίνεται, τον κάλεσες για κάποια πολύ σπουδαία υπόθεση του κράτους νά 'ρθει σήμερα εδώ.

ΔΟΥΓΗΣ και ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΕΣ. Αυτή η ιστορία πάρα πολύ μας θλίβει.

ΔΟΥΓΗΣ

(Στον ΘΩΕΛΟ). Τι έχεις να πεις γι' αυτό;

ΒΡΑΒ.

Τι άλλο, βέβαια, παρά που είναι αλήθεια.

ΘΩΕΛ.

Άρχοντες κραταιοί και πολυσέβαστοι, ευγενικοί και τιμημένοι κύριοι:

Ότι πήρα την κόρη αυτού του γέροντα από το σπίτι του, είναι τούντι αλήθεια· και αλήθεια πως την έχω παντρευτεί: Ίσαμε εκεί φτάνει όλο το έγκλημά μου. Είμαι τρεχός στη γλώσσα μου, και δε μου εδόθη χάρη να μιλώ τα όμορφα λόγια της ειρήνης. Γιατί από τον καιρό που είχανε πάρει τούτα τα μπράτσα μου εφτά χρονών δύναμη, ως εδώ κι εννά μήνες, έχουν βάλει όλη τη δούλεψή τους στα στρατόπεδα

και στους πολέμους κι είναι πολύ λίγα
τα όσα μπορώ να πω
για τούτον το μεγάλο κόσμο, εξόν
απ' τα έργα του πολέμου και τις μάχες.
Γι' αυτό θα δώσω πολύ λίγη χάρη
στο ζήτημά μου με όσα θα μιλήσω
για τον εαυτό μου. Ωστόσο,
με την καλοπροαίρετη αδειά σας,
θα διηγηθώ με λίγα και απλά λόγια
τούτη την ιστορία μου:
Με τι βοτάνια, ποια γιγτέματα, ποια ξόρκια,
με τι σατανικά μάγια -γιατί
μια τέτοια πράξη δεν πως έχω κάνει-
απόχτησα την κόρη του.

ΒΡΑΒ.

Μια κόρη
δειλή και ντροπαλή: μια έτσι γλυκιά
και ειρηνική ψυχή.

που με την πιο μικρή αφορομή κοκκίνιζε:
να πέσει σε έρωτα.

αντίθετη στο φυσικό, στα χρόνια της,
στη χώρα όπου μεγάλωσε, αφηφώντας
τιμή κι όλα τα πάντα - μ' έναν άνθρωπο
που την πρόμαζε και μόνο να τον βλέπει!
θα ήταν κακή και λαθμενή η κρίση
που θα παραδεχόταν
πως ένα τέτοιο τέλειο πλάσμα θα μπορούσε
να πάει ποτέ έτσι αντίθετα στους νόμους
που κυβερνούν τη φύση.
Γιατί είναι φανερό πως όλα αυτά
δεν μπορούσαν να γίνουν δίχως μάγια

και δίχως τη συνέργεια του Διαβόλου.
Γι' αυτό λοιπόν και πάλι υποστηρίζω
πως με κάποια βοτάνια που έχουν δύναμη
κακή στου ανθρώπου το αίμα,
ή με τίποτε φίλτρα μυστικά
την έχει αυτός μαγέψει.

ΔΟΥΗΣ

Υποστηρίζω
δε θα πει και αποδείγνο. Είναι ανάγκη
να φέρεις μαρτυρίες πιο φανερές,
πιο βέβαιες απ' αυτές τις απλές φαντασίες
και τα αστήριχτα τούτα συμπεράσματα
που μας παρουσιάζεις εναντίον του.

Α' ΓΕΡ.

Όμως πες μας, Θθέλλο,
είναι αλήθεια πως έχεις φαρμακώσει
και υποτάξει με αφύσικο
και άνομο τρόπο το νου και τα αισθήματα
αυτής της κόρης; Ή τα 'χεις κερδίσει
με του έρωτα τα λόγια

ΘΘΕΛ.

και τα γλυκά παρακάλια που φέρνουν
τη μια καρδιά τόσο κοντά στην άλλη;
Παρακαλώ, καλέστε την κυρία
από το ναυαρχείο,
και αφήστε την εδώ να σας μιλήσει
για μένα η ίδια μπροστά στον πατέρα της.
Και αν απ' ό,τι σας πει με βρείτε φταίγτη,
τότε ζητώ να πάρετε από μένα
όχι μόνο το αξίωμα που μου δώσατε,
και την εμπιστοσύνη σας,
παρά ας χτυπήσει η κρίση σας ακόμα
και τη ζωή μου.

- ΚΑΣΣ. Ω, αντίχριστε κακούργε!
ΛΟΥΔ. Σε τούτο το άλλο ο Ροδερίκος δείχνεται
πειθαγμένος και απρόθυμος.
Ήταν κι αυτό στην τάπη του. Και φαίνεται
ότι το είχε ετοιμάσει, ο Ροδερίκος,
για να το στείλει σ' αυτόν τον κατάρτατο,
που όμως στο μεταξύ μπόρεσε, φαίνεται,
να τον καθησυχάσει.
- ΘΘΕΛ. Ω, τον σφρέο κακούργο!
Όμως, Κάσσιε, πώς έφτασε στα χέρια σου
εκείνο το μαντίλι;
Αυτό ήταν της γυναικάς μου.
- ΚΑΣΣ. Το βρήκα
στην κάμαρά μου. Και ο ίδιος τώρα θα
μου το ομολόγησε ότι το είχε αφήσει εκεί
για ορισμένο σκοπό του, και όπως λέει
τον πέτυχε κώλας.
- ΘΘΕΛ. Ω, τι ηλίθιος, τι ηλίθιος!
ΚΑΣΣ. Μέσα σ' αυτό το γράμμα, ο Ροδερίκος,
κακοθέλει του Ιάγου,
γιατί τον είχε, λέει, παρακινήσει
να τσακωθεί μαζί μου στη φρουρά,
κείνο το βράδυ - πράγμα που 'γινε αφορμή
ν' απορχτώ απ' τη θέση μου. Και ακόμα
τόρα, που τον νομίζαμε νεκρό,
μπόρεσε να μιλήσει για να πει
πως ο Ιάγος τον χτύπησε και ο Ιάγος
τον έσπρωξε εναντίον μου.
- ΛΟΥΔ. Εσύ τώρα
(Στον ΘΘΕΛΛΟ.) Πρέπει να φύγεις από δω και να έρθεις

- μαζί μ' εμάς. Σου παίρνουμε το αξίωμα
και όλη την εξουσία.
και ο Κάσσιος πια θα κυβερνά την Κύπρο.
Όσο για κείνον τον σφρέο, αν είναι
καμιά σοφά μελετημένη τιμωρία
που να κρατάει πολύ και να του δώσει
το σκληρότερο βάσανο,
θα εφαρμοστεί σ' αυτόν. Στο μεταξύ,
εσύ θα μείνεις αυστηρά κρατούμενος,
ώσπου ν' αποφασίσει η Βενετία
για το δικό σου φταίξιμο. -
Εμπρός, εσείς, οδηγήστε τον έξω.
Μια στιγμή. Θέλω ακόμα, πριν να φύγετε,
να πω δυο λόγια μόνο. Έχω προσφέρει
κάποιες υπηρεσίες στο κράτος. Όμως
αυτές τις ξέρουν όλοι,
και ας μη μιλούμε πια γι' αυτό. Μονάχα
παρακαλώ, στα έγγραφα που θα στείλετε,
όταν κάνετε λόγο για τη δύσταχη
τούτη καταστροφή,
να γράψετε για μένα την αλήθεια.
Να μην κρύψετε τίποτε για χάρη μου,
μήτε να πείτε από κακία εναντίον μου
τίποτε περισσότερο.
Και να μιλάτε για έναν άνθρωπο που δείχτηκε
στην αγάπη του αστόχαστος, μα αγάπησε
πάσα πολύ· για έναν που δύσκολα έβαζε
το κακό στο μυαλό του, μα σαν του άναψαν
τη ζήλια μέσα του, έφτασε ως την άκρη.
για έναν που, σαν εκείνον το βάρβαρο Ινδιάνο,

ΘΘΕΛ.

πέταξε μακριά του
 ένα μαργαριτάρι πιο πολύτιμο
 από όλη τη φυλή του: — για έναν άνθρωπο
 που τα μάτια του τώρα, νικημένα,
 μολονότι ασυνήθιστα στο κλάμα,
 στάζουν δάκρυα γοργά, καθώς τα δέντρα
 της Αραβίας το πικρό τους το βάλσαμο.
 Αυτά να γράψετε. Κι ακόμα να τους πείτε
 πως όταν μια φορά ένας κακός Τούρκος
 χτύπησε στο Χαλέπι έναν πολίτη
 της Βενετίας και πρόσβαλε το κράτος,
 άρπαξα απ' το λαιμό,
 τον αφάφτιστο σκύλο, και τον έσφαξα —
 έτσι. (Μαχαμώνεται.)

ΛΟΥΔ.

Ω, αμιατόβρεχτη μέρα!

ΓΡΑΤ. Τα λόγια πα είναι τώρα περιττά.

ΘΕΛ. Σε φίλησα προτού να σε σκοτώσω.

Τώρα δεν έχω πια άλλο,

παρά να σκοτωθώ και να πεθάνω

μ' ένα φιλή στο λείψανό σου επάνω.

(Πέρφει στο κρεβάτι και πεθαίνει.)

ΚΑΣΣ. Το φοβόμουν αυτό: μα φανταζόμουν

πως δεν κρατούσε άλλο όπλο.

Γιατί ήταν τωόντι μεγάλη καρδιά.

(Στον ΙΑΓΟ.) Ω, αμφοβρο σκυλί, σκληρότερο ακόμα
 απ' τη φρίκη, την πείνα και τη θάλασσα!

Στρέψε να δεις σ' αυτό το τραγικό κρεβάτι. —

Να το έργο που έχεις κάνει. Αυτό το θέαμα
 φαρμακώνει τα μάτια. Ας τους σκεπάσουν. —

Εσύ, Γρατιάνο, μείνε να φροντίσεις
 τα πράγματα του Μαύρου. Γιατί τώρα
 εσύ είσαι ο κληρονόμος του. —
 Σ' εσένα, κυβερνήτη αυτής της χώρας,
 απομένει το χρέος να τιμωρήσεις
 τούτον το δαίμονα της Κόλασης, ορίζοντας
 πότε και πού και με τι είδος θανάτωση
 θα πληρώσει την πράξη του. Και ας είναι
 όσο μπορεί σκληρότερη! Εγώ τώρα
 θα φύγω αμέσως απ' την Κύπρο, να αναφέρω
 με βαριά μου καρδιά στη Γερουσία
 τη βαρύτερη τούτη δυστυχία.

(Φεύγουν.)

Τ Ε Λ Ο Σ